

Valtuustoaloite 20.4.2026 / Camino de Keuruu

KH 15.06.2026 § 225

234/00.01.02.03/2026

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että Camino de Keuruu -pyhiinvaellusreitin perustaminen, ylläpito, sisällöntuotanto ja kansallinen sekä kansainvälinen markkinointi selvitetään mahdollisen hankerahoituksen turvin. Selvityksen toteuttamisen ehtona on hankerahoituksen saaminen. Hanke toteutetaan yhdessä eri toimijoiden kanssa siten, että kaupungin ylläpidettäväksi ei tule uusia reittiosuuksia. Aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Perustelu

Camino de Keuruu -pyhiinvaellusreitti, valtuustoaloitteen pohjalta on tehty perusselvityksiä ja käyty keskusteluja eri toimijoiden kanssa.

Suomessa on useita pyhiinvaellusreitistöjä, joista löytyy tietoa [Pyhiinvaellus Suomi](#) -sivustolta.

Euroopan käytetyin pyhiinvaellusreitti on Camino de Santiago, eli Pyhän Jaakobin tie, joka johtaa Santiago de Compostelan katedraali-kaupunkiin Espanjassa. Reitillä kulkee vuosittain yli 500 000 virallisesti rekisteröityä pyhiinvaeltajaa, ja todellinen määrä on vielä suurempi. Ilmaston lämpenemisen myötä on odotettavaa, että Keski-Euroopasta hakeutuu vaeltajia viileämmän kesäilman vyöhykkeille.

Pyhiinvaellusreittien kulkijoita voidaan luokitella useilla tavoilla.

Yleinen jako on:

- *Uskonnolliset pyhiinvaeltajat*
Matkan pääasiallinen tarkoitus on hengellinen tai uskonnollinen. Osallistuvat usein messuihin ja muihin uskonnollisiin tapahtumiin reitin varrella.
- *Henkistä kasvua etsivät vaeltajat*
Eivät välttämättä ole uskonnollisia, mutta hakevat itsetuntemusta, hiljaisuutta tai elämänmuutosta.
- *Kulttuuri- ja historiamatkailijat*
Kiinnostuneita reitin historiasta, arkkitehtuurista, paikallisesta kulttuurista ja perinteistä.
- *Luonto- ja retkeilyharrastajat*
Reitti nähdään ennen kaikkea pitkänä vaelluksena kauniissa maisemissa.
- *Urheilulliset suorittajat*
Tavoitteena fyysinen haaste, esimerkiksi tietyn matkan kulkeminen tietyssä ajassa.
- *Sosiaaliset vaeltajat*
Reitin yhteisöllisyys, uusien ihmisten tapaaminen ja kansainvälinen tunnelma ovat tärkeimpiä motiiveja.

Todellisuudessa monet kuuluvat useampaan kuin yhteen ryhmään, näin voisikin olla luonteenomaista kansallisesti puhua kirkkopolusta, kuten aloitteessakin mainitaan.

Aloitteen mukaan: *”Luonteenomaisesti Camino de Keuruu voisi olla eräänlainen kirkkopolku, jonka lähtöpäässä Keuruun keskustassa ovat jo Keski-Suomen vanhin kirkko ja suurin kirkko... Camino de Keuruun huipennus olisi erämaataipaleen takana oleva Pihlajaveden erämaakirkko.”*

Keuruulla on olemassa olevia reittejä, palvelutarjontaa, mielenkiintoisia kohteita, tarinoita ja vanhoja kirkkoreittejä sekä kirkkoveneitä. Keuruun olemassa olevat reitit löytyvät [Keuruun retkikartasta](#). Keskustan ja Pihlajaveden reittejä yhdistää mm. Simsiöntien kautta karttaan merkitty pyöräilyreitti.

Aloitteen ajatuksen mukaisesti pyhiinvaellusreitin / kirkkopolun tuotteistamista voidaan selvittää parhaiten erillisellä hankkeella.

Keulinkin kehittämispäällikön kanssa on käyty keskustelua hankehakemuksen tekemiseksi. Hankkeessa tutkittaisiin olisiko reitin ylläpitämiseksi ja markkinoimiseksi riittäviä voimavaroja. Alustavasti hankkeen tavoitteena olisi:

1. Tutkia Keuruun ja Pihlajaveden kirkkojen välistä reititystä nykyisiä reittejä ja tieyhteyksiä hyödyntäen esim. Vanhan Haapamäen tien kautta, jolloin Haapamäen palvelutarjonta saataisiin reitin piiriin.
2. Tuotteistaa palvelutarjontaa mukaan lähtevien yrittäjien ja kyläyhdistysten kanssa.
3. Selvittää mahdollista ohjelmallista sisältöä reitin kulttuurikohteisiin kuten Erämaakirkkoon seurakuntien ja kulttuurituottajien kanssa.
4. Selvittää perustettavaa reittiä (linjaus, maanomistus, perustaminen, ylläpito), joka kulkisi vanhoja kirkkoteitä pitkin Pihlajaveden Ahtaansalmesta Riihon kylän kautta Keurusselälle. Tällä reitillä voisi olla kirkkovene / kanoottiosuus Pihlajavedellä ja Keurusselällä.

Toimivalta

Hallintosäännön 17. luvussa on määrätty valtuutetun aloite- ja kyselyoikeudesta.

Valmistelija

Kaupunkikehityspäällikkö Timo Määttä, timo.maatta(at)keuruu.fi, p. 0400 736 995

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Tiedoksi

Keulink Oy
Valtuuston 14.9.2026 esityslistalle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

KH 04.05.2026 § 163

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi valtuustoaloitteen ja siirtää sen kaupunkikehityspäällikölle valmisteltavaksi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Perustelu

Valtuuston kokouksessa 20.4.2026 valtuutettu Marko Halttunen jätti yhdessä viidentoista muun valtuutetun kanssa allekirjoitetun valtuustoaloitteen:

”CAMINO DE KEURUU

Arvoisat valtuutetut ja kaupunginjohto

Tuoreiden tutkimusten mukaan eurooppalaiset matkailijat etsivät entistä enemmän merkitystä, aitoutta ja luontoon liittyviä kokemuksia. Luontomatkailu kasvaa, ja matkailijat hakevat jopa mahdollisimman koskemattomia ympäristöjä ikään kuin vastareaktionä massaturismille. Todettakoon, että saksalaisista peräti yli 60 % harrastaa vaeltamista. Pohjoismaat kiinnostavat nykyisin matkailijoita niiden viileämmän sään ja puhtaamman ilmaston takia, sillä Etelä-Eurooppa kärvistelee kesäisin välillä sietämättömässä kuumuudessa.

Keuruu on viime aikoina halunnut profiloitua retkeilykaupunkina. Keuruulla onkin siihen hyvät edellytykset luontonsa ja palveluidensa puolesta. Tarvitaan kuitenkin vahvempaa tuotteistusta, jotta matkailijat löytävät kaupunkimme ja sen luonnonkauniin ympäristön.

Haluan esittää aloitteen, joka voi johtaa kaupunkimme matkailuvetovoiman merkittävään kasvuun jopa kansainvälisesti. Aloitteen ja hankkeen brändinimi voisi olla *Camino de Keuruu*.

Camino on espanjaa ja tarkoittaa tietä, polkua tai reittiä. Se on käsite, joka liittyy suosittuihin pyhiinvaellusreitteihin Etelä-Euroopassa, niistä kuuluisimpana Camino de Santiago de Compostella, joka houkuttelee vuosittain satoja tuhansia vaeltajia - pääkohteenaan Santiago de Compostellan katedraali.

Me voisimme Keuruulla, Suomen sydämessä, luoda suomalaisittain ainutlaatuisen *camion*, joka hyödyntäisi meidän upeaa luontoamme, kulttuuriamme, historiaamme ja kirkkojamme.

Hankkeessa voisi olla mukana laaja toimijaverkosto, joka periaatteessa on jo valmis tarjoamaan palvelujaan: majoitusliikkeet, leirintäalueet, ruokapaikat, kahvilat, kaupat jne.

Luonteenomaisesti *Camino de Keuruu* voisi olla eräänlainen kirkkopolku, jonka lähtöpäässä Keuruun keskustassa ovat jo Keski-Suomen vanhin kirkko ja suurin kirkko. Esimerkiksi junalla tulevat matkailijat näkevät nämä kohteet jo ensisilmäyksellä saapuessaan idylliselle asemallemme.

Camino de Keuruun huipennus olisi erämaataipaleen takana oleva Pihlajaveden erämaakirkko. Siellä voitaisiin järjestää esimerkiksi erikielisiä hartaus- tai musiikkihetkiä, joita myös hyvässä sovussa toimivat Keuruun eri seurakunnat voisivat yhdessä tuottaa. Kiven heiton päässä sijaitseva leirisaari esimerkiksi tarjoaisi vaeltajille uskomattoman kauniin paikan levähtää, nauttia suomalaisesta järvinäkymästä, viettää aikaa kanssamatkaajien kanssa, valmistaa ruokaa ja yöpyä.

Paluu voisi olla eri reittiä Haapamäen kautta, jolloin vaelluksesta tulisi ikään kuin ympyrä, joka sulkeutuu. Joillekin Ison Kirjan alue voisi tarjota vaellukselle mielekkään alku- tai loppupään. Reitin varrella voisi olla mahdollisuuksia poiketa muissakin mielenkiintoisissa kohteissa. Tällä hetkellä meillä ei tietenkään ole valmista vaellusreittiä esim. Keuruulta Pihlajavedelle. (Toki pelkästään soratiellä kulkeminen Lammasahontien kautta Pihlajavedelle on jo hieno luontokokemus keskellä metsämaisemia!)

En tarjoa valmista tuotetta, vaan teen aloitteen, että tästä ideasta lähdetäisiin tekemään ainutlaatuista palvelutuotetta ja kokonaisuutta yhdessä Keuruun matkailun, kaupungin kehittämissyhtiön Keulink Oy:n, seurakuntien ja muiden hankkeesta kiinnostuneiden toimijoiden ja palveluntarjoajien kanssa. Tämä vahvistaisi myös koko kaupungin ja Keuruun matkailun roolia. Ehdottaisin jopa, että Keuruun matkailu siirtyisi uuden museon tiloihin e-Centeriin, joka voisi olla eräänlainen Camino-Center, josta Keuruun keskustasta liikkeelle lähtevät vaeltajat saisivat leimapassinsa.

Jos ja kun *Camino de Keuruu* toteutuu toivon mukaan jo kesällä 2027, vaellusreiteille tarvitaan hyvät opasteet ja vaeltajille kartat (mahdollisesti GPS-tunnisteineen). Tarvitaan myös selkeä ja houkutteleva nettisivusto, jossa on monipuolinen ja monikielinen informaatio (suomen lisäksi ainakin englanti, saksa, ranska) ja joka on vahvasti linkittynyt VisitFinland-, VisitKeuruu- ja vastaaviin matkailusivustoihin.

Toivon, että kaupunki suhtautuu aloitteeseen myönteisesti ja tekee osaltaan siihen liittyviä positiivisia päätöksiä. Kiitos.”

Kuntalain § 39 mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta. Hallintosäännön 17 luvussa on määrätty valtuutetun aloite- ja kyselyoikeudesta.

Valmistelija

Konsernipalvelujohtaja Päivi Vauhkonen,
paivi.vauhkonen(at)keuruu.fi, p. 040 158 1656

Hallintosihteeri Sonja Rakkola, sonja.rakkola(at)keuruu.fi, p. 040 630 5660

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Tiedoksi

Muutoksenhaku